

JASON CLARKE

Caoilfhionn Nic Phaidin

Dublin Hiriko UNibertsitateko Fiontar erakundeko zuzendaria

«Etorkizuna Iparraldean dago»

Nora Lizarrusti/Dublin • Dublin Hiriko Unibertsitateko (DCU) Fiontar unitateko zuzendariak bere bulegoan hartu gaitu larunbat arratsaldeko saioa hasi aurretik. Paperez gainezka dauka mahaia, kongresuaren azken egunean. Ezaguna zuen lehendik EUSKALDUNON EGUNKARIA.

■ Noiz eta zertarako sortu zen Fiontar?

1993an sortu zen, enpresa eta informazio teknologien alorrean (*fiontar* hitzak *enpresa* esan nahi du), unibertsitate ikasketak gaeliko hutsez egin ahal izateko. Neurri handi batean, Fiontar aitzindaria da, gaeliko hutsezko unibertsitate ikasketak Gaeltach-etatik kanpo, eta Irlandako hizkuntza edo kulturari zuzenean lotutako gaien inguruan lanean delako, diziplinarteko jardunean. Enpresa eta informazio teknologiko lizentziak eta graduondoko titulua eskaintzen ditu. Fiontarrek astindu egin du, nolabait, gaelikozko unibertsitate ikasketen egoera. Gaeltacht-etan ere gaelikoa atzera egitzen hasia zen unibertsitateetan, eta Fiontarrek esnarazi egin ditu.

■ Zerk sorrarazi zuen Fiontar? Ikasleen eskaeren presioak, irakasleenak, Administrazioak...?

Ez, ez. Ekimen indibiduala izan zen. Finbar Bradley Ekonomia katedradunak egin zion proposamena DCUri. Unibertsitate hau gaztea da, eta horrek bermatu zuen, seguru asko, Fiontar aurrera ateratzea. Gaelikozko unibertsitate ikasketak han-hemenka sortu dira orain arte, plangintzarik gabe, gaelikoa gai gisa har-

tzen duten ikasketen zabalpen gisa gehiengetan. Eta Gaeltacht-en arteko sakabanatze hori gaelikozko unibertsitate ikasketetan ere antze-man daiteke, nabarmen gainera.

■ Zein emaitza espero duzue kongresu honetatik?

Hasteko, eztabaida abiatzea da garrantzitsua. Orain arte, gaelikozko unibertsitate irakaskuntzan ari garenok sekula elkartu gabeak ginen. Bestalde, eztabaida ez genuen irlandarrok bakarrik bakartuta egin nahi. Badira munduan gure antzeko arazoak eta eztabidak izan dituztenak, eta horietako batzuekin batera abiatu nahi genuen eztabaida. Oso garrantzitsua da gu koordinatu eta Goi Mailako Hezkuntzaren Autoritateari gure kezak helaraztea: Plan Estrategiko Nazionala behar dugu. Orain arte, merkatuaren analisirik ere ez da egin. Gurean ez dago gaelikozko irakaskuntzaren eskaera handirik, eta hori nola bultzatu aztertu eta erabaki beharra dago.

■ Zure hitzaldian, aipamen berezia izan duzu Ipar Irlandarentzat. Zergatik?

Esperientzia oso ona izan dugu Iparraldeko ikasleekin. Badugu mordo bat. Iparraldekoek sentimendu berezia gordetzen diote hizkuntzari. Gaelikoa nortasunarekin lotzen dute, eta horrek gogo berezia ematen die gaelikoz bizitzeko. Errepublikan galdua dago hori, neurri handi batean. Belfast hemendik bi ordutara baino ez dago. Gure merkatuaren etorkizunaren zati handi bat Iparraldean dago.



Lagunartean. Caoilfhionn Nic Phaidin (ezkerrean) eta kongresuko beste hizlarietako bi.

en Kortak: «Filoso-
e: 25 urte, 28 men-
at ere ez; aurrera-
bera ere ez». Ezta-
aipatutako arazo
u zuen: bere ustez,
o nahikoa (25.000
euskaraz ikasten
te garatutako eus-
koa ere. Baina ara-
men dute: Espainia

eta Frantziako lege murriztaileak, alderdi politiko abertzaleek erakusten duten interes eta erabakitze gaitasunik eza, eta interesa erakutsi duten sektoreek alde praktikoan agertutako gaitasunik eza. Arazoak arazo, Euskal Unibertsitatea sortzeari begira egin beharreko hautu batzuk azaldu zituen: benetako unibertsitatea ala birtuala izango den erabaki behar da, zein ikasketekin hasi behar den (ikasleen eskaeren eta eragin soziolinguistikoaren arabera), eta lehen ziklotik gorantz edo hirugarren ziklotik beherantz hasi behar ote den. «Benetako»

Euskal Unibertsitate Publikoaren alde egin zuen Kortak, baina, era batean edo bestean, «filosofia- ren gaitz kronikoa» gaingitu eta Euskal Unibertsitatearen sortze lanetan hastea galdegina zien alderdi politiko eta administrazioei, dirua jar dezaketen erakunde eta banakoei, eta horrelako proiektu bat abiatzeko «nahiko ausardia» duten euskaldun akademiko gazteei (...). Finean, «unibertsitatea baita euskal hezkuntza sistemaren eta gizartearen arteko katean falta den begia: euskal hezkuntzaren bostilaren kortxo. Botila ireki behar dugu».

EHU

Orotariko abenturazko kirolak egiteko aukera eskainiko dute martxotik ekainera

Erredakzioa / Donostia • Urtero lege, *Izadiko ekintzak* programa abiatu du Euskal Herriko Unibertsitateak (EHU). Martxotik maiatzera, orotariko abenturazko kirolak egin ahal izango dituzte unibertsitarioek: zubi-jauzia, *rafting*-a, parapentea, tirolina, eskalada, ur kanoien jaitsiera, *hidrospeed*-a... Ekintza lasaia- goak ere antolatuko ditu eskolak: zaldi gaineko ibilaldiak, piragua zeharkal- diak eta bela, besteak beste. Horietako batean parte hartu gura dutenek Ara- ba, Gipuzkoa eta Bizkaiko campusetako Kirol Zerbitzuetan eman dezakete izena. Aurten, gainera, eskolaz kanpoko jendeak ere goza dezake EHUK antolatu- tako abenturaz- ko kirol jardue- rez. Ekintza ba- koitzari ekin bai- no astebete lehe- nago eman ahal-ko dute ize- na, oraindik leku- rik baldin bada- go, noski.



NUP

Anorexia eta bulimia eragin ditzaketen aldagai arriskutsuenak zehaztu dituzte

Erredakzioa / Iruñea • NUPeko zientzialari talde batek anorexia eta bulimia eragin ditzaketen aldagairik arriskutsuenak zehaztu ditu. Ameriketako Estatu Batue- tako Pediatria Akademiaren aldizkari ofizialean argitaratu dute ikerlana. Zientzilarien arabera, hauexek dira aldagairik arriskutsuenak: adina —zen- bat eta gazteago, gaixotzeko aukera handiagoa—, jateko ohiturak —bakarrik bazkaltzea ez da egokia—, hedabide bat edo besteri erreparatzea —gazteen- tzako aldizkari kuxku- xeroek argaltasuna- ren irudi faltsua zabal- tzen ei dute—, eta gu- rasoen egoera —aita eta ama elkarrekin bi- zitzeari mesede da—. NUPeko zientzila- rik esan dute hauxe dela anorexiaren eta bulimiaren gaineko ikerketa metodologi- korik fidagarrieneta- ko bat.



EHU

Galiziako hondartzak garbitzen laguntzeko hitzarmena egin dute Eudelekin



Erredakzioa / Leioa • Euskal Herriko Uni- bertsitateak (EHU) eta Eudelek Galiziako hondartzak garbitzen laguntzeko hitzarmena egin berri dute. EHUK boluntarioak bidali- ko ditu Galiziako itsasertzera. Ga- rapenerako Laguntzarako Bule- goa, Ikasleen Kontseilua eta bes- telako ikasle eragileak ari dira garbiketa txangoak antolatzen.

Eudel, bestalde, boluntarioek be- harko dituzten lan jantzi eta tresnak erosteaz arduratuko da. Boluntarioen aseguruak ere finantzatuko ditu Euskal Udalen Biltzarrak. Datozen bi aste- tan, EHUKo ia 200 boluntariok jardungo dute Galiziako kostaldean pilatutako fuel-olioa batzen.